

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 126/2024-2

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára a sudcov Ivana Fiačana a Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline č. k. 1Tos/40/2023-153 z 30. mája 2023 takto

rozhodol:

1. Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**
2. Žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred Ústavným súdom Slovenskej republiky **n e v y h o v u j e .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Ústavnému súdu bola 15. augusta 2023 doručená ústavná sťažnosť sťažovateľky, ktorou sa domáha vyslovenia porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) v spojení s právom na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 1 písm. a) dohovoru, pričom uvádza, že sťažnosť podáva v prospech svojho syna [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], toho času v Ústave na výkon trestu odňatia slobody [REDAKOVANÉ], proti uzneseniu krajského súdu č. k. 1Tos/40/2023-153 z 30. mája 2023. Sťažovateľka sa domáha zrušenia uznesenia krajského súdu a súčasne žiada ústavný súd, aby jej ustanovil v konaní pred ústavným súdom právneho zástupcu. Dôvodom je zamietavé stanovisko Slovenskej advokátskej komory k jej žiadosti o ustanovenie advokáta. V tejto súvislosti poukazuje na oznámenie pléna Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. Pl. ÚS 44/2021 z 24. januára 2023 o prijatí stanoviska „Právo na určení advokáta Českou advokátní komorou“.

2. Z obsahu podanej ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva nasledujúci skutkový stav veci:

3. Sťažovateľka konajúca v prospech syna podala 19. apríla 2021 na Okresnom súde Žilina návrh na obnovu trestného konania v trestnej veci vedenej na okresnom súde pod sp. zn. 35T/6/2020,

v ktorom bol jej syn rozsudkom okresného súdu sp. zn. 35T/6/2020 z 9. septembra 2020 v spojení s uznesením krajského súdu sp. zn. 1To/89/2020 z 8. decembra 2020 právoplatne odsúdený pre zločin týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), b), e), ods. 3 písm. d) s poukazom na § 138 písm. b) Trestného zákona, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody v trvaní 8 rokov nepodmienečne. Súčasne bolo odsúdenému uložené aj ochranné protitoxikomanické liečenie ústavnou formou.

4. Uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Tdo/17/2012 zo 4. júla 2022 bolo v uvedenej trestnej veci odmietnuté dovolanie odsúdeného. Sťažovateľka bola súčasne poškodenou v tomto trestnom konaní.

5. Uzneseniami sp. zn. IV. ÚS 353/2022 z 28. júna 2022 a sp. zn. IV. ÚS 588/2022 z 24. novembra 2022 boli ústavné sťažnosti syna sťažovateľky odmietnuté pre nedostatok právomoci ústavného súdu, resp. pre zjavnú neopodstatnenosť [§ 56 ods. 2 písm. a), resp. písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“)].

6. Okresný súd následne zamietol návrh sťažovateľky na obnovu trestného konania uznesením č. k. 50Nt/6/2021-91 zo 17. marca 2023. Proti uzneseniu podali sťažovateľka a jej syn sťažnosť, ktorú krajský súd napadnutým uznesením podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietol.

7. Krajský súd konštatoval, že v konaní o návrhu na povolenie obnovy konania neboli predložené také skutočnosti a dôkazy, ktoré by boli súdu skôr neznáme. Za nové skutočnosti alebo dôkazy nemožno považovať skutočnosti alebo dôkazy, ktoré sú zistiteľné z obsahu spisov, a to aj vtedy, keď sa súd s nimi v rozhodnutí nevysporiadal alebo ich dokonca prehliadol, resp. sa mylil pri hodnotení vykonaných dôkazov, prípadne ich nesprávne vyhodnotil. Uplatnenie základného práva na súdnu ochranu v konaní o obnove konania neznamená, že súdy preberú skutkové a právne názory strany konania, ktorá sa domáha obnovy konania. Neobstoja sťažnostné námietky matky odsúdeného, že právna kvalifikácia skutku nie je správna, keďže so synom nežili v spoločnej domácnosti. Ak v tomto smere odkazuje na právnu úpravu trestného činu týrania blízkej a zverenej osoby v Trestnom zákonníku Českej republiky, nadriadený súd uvádza, že trestnosť činu, ktorý bol spáchaný na území Slovenskej republiky, sa v súlade s § 3 ods. 1 Trestného zákona posudzuje podľa slovenského trestného zákona, a nie podľa trestného zákona účinného na území iného štátu. Zdôraznil, že rozhodujúce pre konečný záver krajského súdu v konaní o povolenie obnovy konania bolo, že trestnú činnosť odsúdeného konkretizovanú vo výrokovej časti namietaného rozsudku preukázali dôkazy vykonané v základnom konaní. Je nesporným faktom, že poškodená v pôvodnom konaní na hlavnom pojednávaní začala vypovedať v prospech odsúdeného, výpovede z prípravného konania začala bagatelizovať a uvádzať iný priebeh konfliktov so svojím synom. Inými slovami povedané, snažila sa vypovedať tak, aby bol syn zbavený trestnej zodpovednosti. V pôvodnom konaní boli rozpory vo výpovediach poškodenej zákonným spôsobom odstraňované a zmenené výpovede poškodenej boli hodnotené jednotlivo aj v súlade s inými vykonanými dôkazmi, najmä znaleckým posudkom z odboru psychológie vypracovaným súdnym znalcom PhDr. Andrejom Franekom. Vykonanými dôkazmi v pôvodnom konaní bolo preukázané, že konanie odsúdeného voči jeho matke vyjadrené konkrétnym počtom čiastkových útokov podľa súdneho znalca vyvolalo u poškodenej negatívne následky v jej správaní a prežívaní s dopadom na jej zdravotný stav

po stránke psychologickej v miere vážnej. U poškodenej sa z psychologického hľadiska prejavovali známky týranej osoby, ktoré ona disimuluje, potlačuje, zastiera, pričom ide o obranné mechanizmy citovej väzby matky na syna. Súdy uzavreli, že konanie, ktorého sa voči sťažovateľke dopúšťal odsúdený, sama nepochybne pociťovala ako ťažké príkorie vzhľadom na hrubší stupeň necitlivosti a bezohľadnosti. Poukazovanie na rozpory medzi údajmi uvádzanými sťažovateľkou ako poškodenu v doplnenom trestnom oznámení a jej výpoveďami v rámci riadneho výsluchu v štádiu prípravného konania po vznesení obvinenia rovnako neobstojí ako dôvod na povolenie obnovy konania. Tieto závery vychádzajú z právoplatného odsudzujúceho rozsudku.

II.

Argumentácia sťažovateľky

8. Sťažovateľka za skutočnosť skôr neznámu podľa § 394 ods. 1 Trestného poriadku (a teda dôvod, pre ktorý podala návrh na obnovu konania) považuje to, že kľúčová zápisnica z 22. augusta 2019, ktorú podpísala ako poškodená pred vyšetrovateľom, sa v súdnom spise nenachádza. Práve táto skutočnosť potvrdzuje pravdivosť jej tvrdení, ako aj námietok syna. Elektronické dokumenty boli pozmenené v zásadných bodoch. Zápisnicu v spise nenašiel ani krajský súd pred zamietnutím jej sťažnosti pri obnove konania. Krajský súd našiel nelogicky iný zápis z 23. augusta 2019 podpísaný sťažovateľkou. Samosudca okresného súdu sa v zdôvodnení zamietavého uznesenia týmto zápisom nezaoberal a neargumentoval ním. Nevyjadrili sa k tomu ani prokurátor či obhajca syna. Sťažovateľka so synom nemohli v pôvodnom konaní argumentovať proti týmto novým skutočnostiam. Údaje v zápise sa nezhodujú, sú nelogické a dátum podpisu nie je správny. Elektronický systém spisovej služby musí technickými prostriedkami zabezpečiť nezameniteľnosť vložených dokumentov a vyhotovovať automaticky bez možnosti neautorizovaných zásahov a zmien (tzv. transakčný protokol), ktorý ukladá údaje o všetkých operáciách s dokumentmi a o užívateľoch vykonávajúcich tieto operácie. Potvrdzujú to vyjadrenia dvoch znalcov z oblasti informatiky k otázke elektronických dokumentov na medzinárodnej vedeckej konferencii v Prahe „*Vliv nových technologií na trestní právo*“. Za digitálny dôkaz môžeme považovať aj spisovú službu, čo je elektronické, je veľmi ľahko pozmeniteľné a tiež je veľmi jednoduché vytvoriť falzifikát, ale, či to je naozaj falzifikát, je veľmi ťažké dokázať. Potvrdzuje to aj nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 910/2014 z 23. júla 2014 o elektronickej identifikácii a službách vytvárajúcich dôveru pre elektronicke transakcie. Ani najvyšší súd v uznesení o dovolaní zo 4. júla 2021 v konaní vedenom pod sp. zn. 5/Tdo/17/2022 neprevertil ich pripomienky k validite elektronických dokumentov a argumentoval, že samotné zásahy do zvukových nahrávok nie sú spôsobilé spochybniť zákonnosť vykonaných dôkazov, pretože obžalovaný nešpecifikoval, ktoré dôkazy boli vykonané inak (nesprávne, nezákonne), ako to vyplýva zo zvukových nahrávok. Krajský súd a okresný súd sa pri obnove konania nezaoberali otázkou, kedy boli elektronické úradné dokumenty uložené v systéme elektronického súdneho spisu, avšak podľa rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 6Tdo/19/2018 sa mali touto otázkou zaoberať. Krajský súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uvádza, že po nahliadnutí do systému elektronického súdneho spisu bolo zistené, že z hlavného pojednávania nebola vyhotovená zvuková nahrávka, čo je síce pravdivé, no s ohľadom na konkrétne okolnosti čiastočne zavádzajúce, pretože z úradného záznamu predsedu senátu okresného súdu z 3. novembra 2015 jednoznačne vyplýva, že priebeh pojednávania bol

nahrávaný záznamovým zariadením. Tento záznam však nebol technikom okresného súdu uložený v systéme elektronického súdneho spisu, keďže v tom čase išlo len o skúšobnú prevádzku v rámci pilotného nahrávania súdnych pojednávaní (judikát NSS ČR 8-afs-l 15-2018-110). Požiadavka na riadne vedenie spisu a evidenciu jeho súčasti nie je samoúčelná. Neslúži iba nadriadenej súdnej inštancii na kontrolu toho, z čoho mohol súd vychádzať, ale je to aj dôležitá súčasť práva na spravodlivý proces. Účastníkovi konania musí byť zrejmé, aké informácie bude súd posudzovať a na základe akých podkladov bude skúmať napadnuté rozhodnutie. S týmito podkladmi musí mať možnosť sa tiež v plnom rozsahu zoznámiť. Skutočnosť, že má okresný súd problémy s elektronickým systémom spisovej služby, potvrdzuje taktiež prešetrenie jej sťažnosti proti nedoručeniu zvukových nahrávok a ďalších elektronických dokumentov zo spisu, o ktoré požiadala okresný súd 1. augusta 2022. Doručovanie trvalo súdu až jeden rok. Krajský súd tiež konštatoval, že jej žiadosť o prešetrenie vybavenia sťažnosti bola dôvodná, avšak okresný súd opakovane argumentoval, že jej žiadosť je neodôvodnená.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

9. Ústavný súd v súlade s § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť sťažovateľky, pričom posudzoval, či jej prijatiu na ďalšie konanie nebránia dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Ústavný súd na predbežnom prerokovaní preskúmal, či ústavná sťažnosť sťažovateľky obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde) a osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

10. V rámci predbežného prerokovania s prihliadnutím na sťažovateľkou formulované argumenty ústavný súd dospel k záveru, že ústavnú sťažnosť sťažovateľky je potrebné odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

III.1. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy:

11. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

12. Ústavný súd stabilne judikuje, že súčasťou obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 119/03, III. ÚS 209/04). Všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, avšak musí dať odpoveď na otázky, ktoré majú pre vec podstatný význam (II. ÚS 251/04, III. ÚS 209/04). Ak ide o argument, ktorý je vo veci rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (II. ÚS 410/06). Teda všeobecný súd je povinný na zákonom predpokladané a umožnené procesné úkony účastníka primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným právom (IV. ÚS 252/04, IV. ÚS 329/04, IV. ÚS 340/04, III. ÚS 32/07).

13. Súčasťou základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo na prístup k súdu. Slovenská republika, ako aj všetky jej orgány verejnej moci majú pozitívny záväzok aktívnym spôsobom zabezpečiť, aby práva a slobody garantované jej právnym poriadkom neboli oprávneným subjektom pod jej jurisdikciou len formálne garantované, ale aby tieto práva a slobody boli „prakticky a efektívne“ dosiahnuteľné. Z konštantnej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že do obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy patrí aj ochrana, ktorá sa účastníkovi poskytuje v konaní o opravných prostriedkoch. Ak účastník konania splní predpoklady vyžadované zákonom na poskytnutie ochrany v opravnom konaní, všeobecný súd mu túto ochranu musí poskytnúť (II. ÚS 78/05, II. ÚS 249/05, I. ÚS 115/2020).

14. O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu verejnej moci (súdu) nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú možno preto považovať sťažnosť, pri ktorej predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie

15. Ústavná sťažnosť smeruje proti uzneseniu krajského súdu, ktorým bola zamietnutá sťažnosť sťažovateľky a jej syna proti uzneseniu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na povolenie obnovy trestného konania sp. zn. 35T/6/2020. Sťažovateľka poukázala na to, že zdravotný stav jej syna sa výrazne zhoršil po nástupe do výkonu trestu. Jej primárnym cieľom ako poškodenej bolo, aby syn podstúpil liečbu, keďže bol závislý od liekov. So synom uzatvorili dohodu ešte pred podaním obžaloby. Výsledok rozhodnutí všeobecných súdov je presný opak riešenia jej problému.

16. Ústavný súd konštatuje, že sťažovateľka vo svojom návrhu na obnovu trestného konania pokračuje v podstate v tej istej argumentácii, ktorú predniesol už jej syn v pôvodnom súdnom trestnom konaní, s ktorou neuspel. Ústavný súd je toho názoru, že ani napadnuté uznesenie krajského súdu nie je svojvoľné, pretože primeraným spôsobom reaguje na podstatu veci.

17. Krajský súd v napadnutom uznesení konštatoval, že pre pozitívne rozhodnutie o návrhu na povolenie obnovy konania musí byť dôvodný predpoklad na možnú zmenu pôvodného právoplatného rozhodnutia. Okresný súd dokazovaním vytvoril dostatočný skutkový základ pre rozhodnutie, že v danom prípade podmienky na povolenie obnovy konania splnené nie sú.

18. Krajský súd konštatoval, že v konaní o návrhu na povolenie obnovy konania neboli predložené také skutočnosti a dôkazy, ktoré by boli súdu skôr neznáme. Za nové skutočnosti alebo dôkazy nemožno považovať skutočnosti alebo dôkazy, ktoré sú zistiteľné z obsahu spisov, a to aj vtedy, keď sa súd s nimi v rozhodnutí nevysporiadal alebo ich dokonca prehliadol, resp. sa mýlil pri hodnotení vykonaných dôkazov, prípadne ich nesprávne vyhodnotil. Uplatnenie základného práva na súdnu ochranu v konaní o obnove konania neznamená, že súdy preberú skutkové a právne názory strany konania, ktorá sa domáha obnovy konania. Neobstoja sťažnostné námietky matky odsúdeného, že právna kvalifikácia skutku nie je správna, keďže so synom nežili v spoločnej domácnosti. Ak v tomto smere odkazuje na právnu úpravu trestného činu týrania blízkej a zverenej osoby v Trestnom zákonníku Českej republiky, nadriadený súd uvádza, že trestnosť činu, ktorý bol

spáchaný na území Slovenskej republiky, sa v súlade s § 3 ods. 1 Trestného zákona posudzuje podľa slovenského trestného zákona, a nie podľa trestného zákona účinného na území iného štátu. Zdôraznil, že rozhodujúce pre konečný záver krajského súdu v konaní o povolenie obnovy konania bolo, že trestnú činnosť odsúdeného konkretizovanú vo výrokovvej časti namietaného rozsudku preukázali dôkazy vykonané v základnom konaní. Je nesporným faktom, že poškodená v pôvodnom konaní na hlavnom pojednávaní začala vypovedať v prospech odsúdeného, výpovede z prípravného konania začala bagatelizovať a uvádzať iný priebeh konfliktov so svojim synom. Inými slovami povedané, snažila sa vypovedať tak, aby bol syn zbavený trestnej zodpovednosti. V pôvodnom konaní boli rozpory vo výpovediach poškodenej zákonným spôsobom odstraňované a zmenené výpovede poškodenej boli hodnotené jednotlivo aj v súlade s inými vykonanými dôkazmi, najmä znaleckým posudkom z odboru psychológie vypracovaným súdnym znalcom PhDr. Andrejom Franekom. Vykonanými dôkazmi v pôvodnom konaní bolo preukázané, že konanie odsúdeného voči jeho matke vyjadrené konkrétnym počtom čiastkových útokov podľa súdneho znalca vyvolalo u poškodenej negatívne následky v jej správaní a prežívaní s dopadom na jej zdravotný stav po stránke psychologickú v miere vážnej. U poškodenej sa z psychologického hľadiska prejavovali známky týranej osoby, ktoré ona disimuluje, potlačuje, zastiera, pričom ide o obranné mechanizmy citovej väzby matky na syna. Súdy uzavreli, že konanie, ktorého sa voči sťažovateľke dopúšťal odsúdený, sama nepochybne pociťovala ako ťažké príkorie vzhľadom na hrubší stupeň necitlivosti a bezohľadnosti. Poukazovanie na rozpory medzi údajmi uvádzanými sťažovateľkou ako poškodenou v doplnenom trestnom oznámení a jej výpoveďami v rámci riadneho výsluchu v štádiu prípravného konania po vznesení obvinenia rovnako neobstojí ako dôvod na povolenie obnovy konania. Tieto závery vychádzajú z právoplatného odsudzujúceho rozsudku.

19. Vychádzajúc z obsahu odôvodnenia napadnutého uznesenia, bez toho, aby bolo potrebné dôvody rozhodnutia krajského súdu ďalej analyzovať, keďže sú podľa názoru ústavného súdu dostatočne výpovedné, čo sa týka zodpovedania otázky, či návrh sťažovateľky na povolenie obnovy predmetného trestného konania obsahoval kvalifikované skutočnosti opodstatňujúce povolenie obnovy konania, konštatuje ústavný súd ústavnú konformnosť odôvodnenia napadnutého uznesenia krajského súdu.

20. Podľa ústavného súdu napadnuté uznesenie nesignalizuje prvky arbitrárnosti, teda svojvôle a vnútorných rozporov, hoci nedáva priamu odpoveď na niektoré otázky uvedené v bode 5 tohto uznesenia. Trestné konanie proti svojmu synovi iniciovala samotná sťažovateľka podaním trestných oznámení na skutkovom základe, že ju po dlhšiu dobu slovne aj fyzicky napádal, a preto námietka sťažovateľky, že v súdnom spise chýba „kľúčová“ zápisnica z 22. augusta 2019, nemohla v podstatnom ovplyvniť rozhodnutie o vyvedení trestnej zodpovednosti odsúdeného z dôvodu množstva vykonaných ostatných dôkazov preukazujúcich jeho vinu. To znamená, že námietky sťažovateľky uvedené v bode 7 tohto uznesenia, aj keď boli dôvodné (ako to uviedol aj krajský súd pri prešetrení jej sťažnosti), nemôžu v kontexte všetkých okolností tejto trestnej veci zmeniť pohľad ústavného súdu na závery všeobecných súdov, ktoré zamietli jej návrh na obnovu trestného konania.

21. Vychádzajúc z už uvedeného, ústavný súd pri predbežnom prerokovaní dospel k záveru, že sťažovateľkou napadnuté uznesenie nesignalizuje možnosť porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ktorej dôvodnosť by bolo potrebné preskúmať po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie

konanie, resp. ústavný súd dospel k záveru, že medzi sťažovateľkou napadnutým uznesením a obsahom práva, ktorého vyslovenia porušenia sa sťažovateľka domáha, neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol dospieť k záveru o jeho porušení.

III.2. K namietanému porušeniu práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v spojení s čl. 5 ods. 1 písm. a) dohovoru:

22. Pokiaľ ide o sťažovateľkou namietané porušenie práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v spojení s čl. 5 ods. 1 písm. a) dohovoru napadnutým uznesením, ústavný súd, vychádzajúc z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, konštatuje, že kritériom aplikovateľnosti čl. 6 dohovoru je materiálna povaha predmetu konania. Aplikácia uvedeného článku dohovoru prichádza do úvahy iba v prípade, že ide o konanie, v ktorom sa rozhoduje o „*občianskych právach alebo záväzkoch*“, prípadne o „*oprávnenosti trestného obvinenia*“. Nie je pritom rozhodujúce, či v okolnostiach konkrétneho prípadu rozhoduje všeobecný súd alebo iný orgán verejnej moci, a taktiež nie je rozhodujúca ani povaha zákona, ktorý upravuje predmet daného konania, rovnako tak ani povaha strán (účastníkov konania), resp. povaha právneho vzťahu, o ktorý v danej veci ide (IV. ÚS 241/07, IV. ÚS 53/08, m. m. II. ÚS 517/2016). Pôsobnosť (aplikovateľnosť) čl. 6 dohovoru zásadne nepresahuje okamih konečného, právoplatného rozhodnutia o vine a treste. Nevzťahuje sa teda *inter alia* ani na konanie o obnove a čl. 6 dohovoru ani nezaručuje právo na revíziu procesu. Ochrany práv obsiahnutých v čl. 6 dohovoru sa preto možno domáhať až v obnovenom konaní, t. j. po tom, ako bolo príslušným všeobecným súdom právoplatne rozhodnuté o povolení obnovy konania (m. m. III. ÚS 223/2017, II. ÚS 390/2019, II. ÚS 357/2020 a i.).

23. Napadnutým uznesením krajský súd ako sťažnostný súd rozhodoval o návrhu sťažovateľky na povolenie obnovy konania. V konaní sa už teda nerozhodovalo o trestnom obvinení v zmysle čl. 6 dohovoru, a preto tento článok nie je na dané konanie aplikovateľný. Ústavná sťažnosť je teda v tejto časti nezlučiteľná *ratione materiae* s čl. 6 dohovoru.

24. Vzhľadom na uvedené ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky v rámci predbežného prerokovania v časti namietajúcej porušenie práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v spojení s čl. 5 ods. 1 písm. a) dohovoru napadnutým uznesením odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

III.3. K žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom:

25. Ústavný súd môže podľa § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde ustanoviť fyzickej osobe alebo právnickej osobe právneho zástupcu, ak taká osoba o to požiada, ak to odôvodňujú jej majetkové pomery a nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. Tieto tri predpoklady na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom musia byť splnené súčasne. Ak hoci len jeden z týchto predpokladov nie je splnený, nemožno právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom ustanoviť (I. ÚS 333/2020). V prípade ústavnej sťažnosti, pri ktorej je daný dôvod na jej odmietnutie, ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti, a preto neboli splnené podmienky na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom a ústavný súd žiadosti sťažovateľky podľa § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde nevyhovel.

26. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľky v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, a preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 20. marca 2024

Peter Molnár
predseda senátu